

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/230/2016
Identifikačné číslo spisu: 8016200160
Dátum vydania rozhodnutia: 28.03.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8016200160.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci navrhovateľky: X. T., bytom B. XXXX/X, X. proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11.5.2016, č.k. 6Sd/14/2016-16, jednomyseľne takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.5.2016, č.k. 6Sd/14/2016-16, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 11.5.2016, č.k. 6Sd/14/2016-16 potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 21.11.2015, ktorým podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.461/2003 Z.z.“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 22.10.2015 a navrhovateľke nepriznal právo na náhradu trov konania.

Krajský súd vychádzal zo záverov posudku posudkových lekárov Sociálnej poisťovni pobočky Poprad aj ústredia z 22.10.2015 a 01.03.2016, v ktorých boli vyhodnotené novšie lekárske nálezy, predložené navrhovateľom v priebehu konania o opravnom prostriedku. Posudkoví lekári zhodne konštatovali, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť, zaradené do kapitoly VII., oddiel B, položka 5, prílohy č. 4 zákona č.461/2003 Z.z. spôsobuje 25% mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť, stanovenou na hornej hranici zákonom stanoveného rozpätia 20-25%. Krajský súd poukázal na to, že podľa posudkového hľadiska sa miera poklesu určí podľa stupňa aktivity procesu a výsledných porúch funkcie postihnutých orgánov. Keďže u navrhovateľky bola zistená strata sluchu podľa Fowlera na úrovni 56,9%, čo vplynulo zo všetkých predložených záverov foniatrických vyšetrení, posudkoví lekári zotrvali na vyššie uvedenom závere. Pri posúdení navrhovateľkou predkladaných neurologických a psychiatrických nálezoch zotrvali

na tom názore, že ide o menej závažné ochorenia najmä, nespĺňajú kritériá dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu.

Z uvedených dôvodov krajský súd mal preukázané, že pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť bol určený mierou, zodpovedajúcou zákonu č.461/2003 Z.z., navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 tohto zákona a preto nespĺnil jednu zo zákonných podmienok pre priznanie invalidného dôchodku podľa § 70 tohto zákona.

Rozsudok krajského súdu napadla navrhovateľka včas podaným odvolaním. Požadovala priznať aspoň čiastočne invalidný dôchodok najmä z dôvodu poškodenia sluchu. Poukazuje nasvoj nepriaznivý sociálny stav, ktorý odvodzuje z jej nepriaznivého zdravotného stavu. K odvolaniu pripojila súvisiace lekárske správy.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu považovala námietky navrhovateľky za nedôvodné. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok účinný od 01.07.2016 (ďalej len „SSP“) odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo rozhodnutie odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o invalidný dôchodok.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č.461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č.461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č.461/2003 Z.z.).

Nebolo sporné, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľky je obojstranná stredne ťažká nedoslýchavosť. Sporné bolo hodnotenie miery poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť.

Podkladom na vypracovanie posudku o invalidite sú, okrem iného, závery odborných lekárskech vyšetrení. Z odborného lekárskeho posudku musí byť zrejmé, z ktorých lekárskech nálezov posudkový lekár pri posudzovaní vychádzal, a aké boli závery (zistenia) jednotlivých relevantných lekárskech vyšetrení, ktoré boli podkladom posúdenia.

Samotný posudok o invalidite na účely § 70 zákona č.461/2003 Z.z. je potom výsledkom posúdenia dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu, vrátane zváženia dlhodobosti jeho zhoršenia a opätovného zlepšenia, a jeho vplyvu na schopnosť poistenca vykonávať zárobkovú činnosť, a to na základe zhrnutia a posúdenia jednotlivých nálezov odborných lekárskech vyšetrení, zhodnotenia priebehu ochorenia pri súčasnom zohľadnení doterajších schopností, vrátane nadobudnutého vzdelania.

Podľa predložených posudkov posudkových lekárov aj odvolací súd mal za preukázané, že v prípade navrhovateľky nemožno hovoriť o invalidite nad 40%.

Funkčné vyšetrenia a kontrolné nálezy, ktoré boli podkladom posudzovania v rozhodnom čase, jednotne poukazujú na stratu sluchu podľa Fowlera na úrovni 56,9%. Určená miera poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 25% bola správne hodnotená v možnom rozmedzí 20 až 25%.

Krajský súd v napadnutom rozsudku správne poukázal aj na tú skutočnosť, že pokiaľ by posudkoví lekári závažnosť ostatných zdravotných postihnutí (zatiaľ iba krátkodobo pozorovaných), ktoré by ovplyvňovali pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zvýšili najviac o 10%, ani tak by navrhovateľka nedosiahla invaliditu v potrebnej miere nad 40%.

V správnom súdnictve súdy preskúmajajú zákonnosť rozhodnutí správnych orgánov, pričom skúmajú, či si správny orgán pre svoje rozhodnutie zadovážil dostatok podkladov na zistenie skutočného stavu veci a či ich vyhodnotenie je odôvodnené dostatočne, logicky a presvedčivo.

Krajský súd považoval posudky posudkových lekárov za presvedčivé a založené na záveroch odborných lekárskech vyšetrení. Aj podľa názoru odvolacieho súdu závery posudkov sú logické a presvedčivé, bez vnútorných rozporov i bez rozporov s nálezmi odborných lekárskech vyšetrení, z ktorých okrem iného vyplýva, že psychiatrický resp. neurologický stav navrhovateľky nie je trvalý ani dlhodobý.

Podľa názoru odvolacieho súdu v odvolacom konaní predložené nálezy nepreukázali nesprávnosť doterajšieho posúdenia ani dlhodobosť zhoršenia zdravotného stavu. Dlhodobé zhoršenie zdravotného stavu by mohlo prípadne privodiť navrhovateľke úspech v prípade podania novej žiadosti o invalidný dôchodok.

Je potrebné zdôrazniť, že pri preskúvaní rozhodnutia odporkyne je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase jeho vydania (§ 250l ods. 2 v spojení s § 250i ods. 1 O.s.p), aj keď odporkyňa môže i v priebehu preskúvacieho konania rozhodnúť o neskoršom priznaní invalidného dôchodku; taká možnosť však nie je, bez ďalšieho dôvodom na opakované posúdenie zdravotného stavu v prípade predkladania novších a novších lekárskech nálezov a dôvodom na zrušenie jej rozhodnutia, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že odporkyňa pred vydaním preskúvaného rozhodnutia riadne a dostatočne zistila skutočný stav, rozhodnutie odporkyne považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu potvrdil (§ 219 O.s.p.)

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní nebola úspešná a odporkyňa trovy konania nepatria zo zákona (

§ 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1, § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.